

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρεχὸν εἰς τὴν χόραν ἡμῶν διηγεσάσας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΕΥΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐφησίᾳ δρ. 40. Ἐξέμνητος δρ. 22. Τετάρτη δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγέλιον Γρ. Α. 50. Ἀγγίλιος, Κύριου καὶ Λοκῶν Ἀποικίαν σελίνα 10. Ἀμερικῆς δολ. 4. Δοσιῶν χωρῶν φράγκα Γαλλικὰ 25. Ἐξέμνητοι καὶ Τετάρτη ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῶ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην ἰουουδήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐνδοκίου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βασιλικόν

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Ἰανουαρίου 1924

Ἔτος 46ον — Ἀριθ. 6

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

Γενίτσοι ἀρματωμένοι σὺν ἀστακοί, Ἀραβες πλούσια ντυμένοι, Μαῦροι καὶ Καθόλοι ἐβγαίναν νὰ προαπαντήσουν τοὺς αἰχμαλώτους, ποὺ μῆχαν στὸν Κασμπά κάτω ἀπ' τὰ ἐχθρικά βλέμματά τους.

Ἐνα φρικτὸ θέαμα τοὺς περιέμενε.

Ὁ ἥλιος ἔπεφτε ἀφθονος μέσα στὸ εὐρύχωρο «παιδί» — εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ αὐλὴ τῶν ἀραβικῶν σπιτιῶν — καὶ ἡ ἀντανάκλασή του πᾶνω στοὺς πλατιεὺς κατάλευκους τοίχους ἦταν ἐκτυφλωτικὴ. Μιὰ βαρεῖα εὐωδία μόσχου ἦταν χυμένη, μαζί μὲ ἀκαίσιμα ὀσμὴ αἵματος.

Πάνω σὲ δύο ἀσημένιους τρίποδες ἔκαιγε μόσχος καὶ ὁ γαλάζιος καπνὸς ἀνέβαινε μὲ χίλιους ἔλιγμούς. Κι' ἀνάμεσα στοὺς δύο τρίποδες ἦταν σχηματισμένη μιὰ πυραμίδα ἀπὸ ἀνθρώπινα κεφάλια, — τὰ κεφάλια τῶν συντρόφων τους. Ἀξιωματοῦχοι στολισμένοι μὲ χρυσάφι καὶ πετράδια, περιστοιχίζαν τὸ θυσιαστήρι.

Ἀντίκρου στοὺς αἰχμαλώτους, καβάλλα σ' ἕνα ψηλὸ ἄλογο μὲ μακρὰ ἀσπρὴ χαίτη καὶ μὲ χρυσοκέντητη βελουδένια σέλλα, φάνηκε μ' ὄλη του τὴ μεγαλοπρέπεια ὁ Χουσεῖν, ὁ υἱατὴς τῆς Ἀλγερίας.

Ἦσαν τύπος ἀνατολίτη: Μάτια μαύρα καὶ χυμώδη στὶς κόχες μύτη ὀδύνη, γενειάδα καστανὴ καὶ ἀφθονή, δερμα μελαχρινό, γυαλιστερό καὶ μάγουλα τοῦ ἐξείχαν.

Δίπλα του ἕνας σκλάβος, ντυμένος μὲ πολυτέλεια, κρατοῦσε πᾶνω ἀπ' τὸ κεφάλι του ἕνα μεγάλο παρασόλι, ποὺ ἔρριχνε τὸν ἥλιο του πᾶνω στὸν κυβερνήτη τῆς Ἀλγερίας.

Στεκόταν ἀκίνητος σ' ἄλογό του

καὶ μὲς ἀπὸ τὸ σωρὸ τῶν λευκῶν ὀφθαλμῶν, δὲν φαίνονταν παρά μόνο τὸ πρόσωπό του, τὰ λεπτά του χέρι καὶ οἱ μπότιες του ἀπὸ κόκκινο μαροκινὸ.

Οἱ αἰχμάλωτοι, ἀντικρύζοντας τὸ σωρὸ τῶν νεκροκεφαλῶν, ἀφίσαν μιὰ κραυγὴ γεμάτη φρίκη, ποὺ τάραιε τὴ νεκρικὴ σιγὴ ποὺ βασιλεύε τὴν ὄρα ἐκείνη. Ὁ Χουσεῖν τότε χαμογέλασε.

Ὁ Δασιὺ συγκράτησε μὲ ἀγῶνα τὸν ἑαυτὸ του καὶ εἶπε σταῦς συντρόφους του:

— Ψυχραιμία, παιδιά!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνας ἀνθρώπος πρόβηκε ἀπ' τὴ γραμμὴ τῶν Γενιτσάρων.

Ἦταν ὁ Λακδάρ.

Ἐκανε μιὰ βαθεῖα ὑπόκλιση μπροστὰ στὸ Χουσεῖν.

— Ἀφέντη! εἶπε ἀραβικά, εὐλογητὸ ἄς εἶναι τ' ὄνομά σου! Αὐτὸ εἶναι

οἱ γάλλοι ἀξιωματικοὶ ποὺ ἐπίσασα. Σοὺ τοὺς φέρνω, ὅπως μ' ἐπρόσταξες, γιὰ ν' ἀποφασίσῃς τὴν τύχη τους. Ὁ Ἀλλάχ εἶναι μεγάλος!

Ὁ Χουσεῖν, ἀμίλητος, κοίταξε τοὺς αἰχμαλώτους: Ὅσοι ἄρχισαν νὰ μιλά.

Ἡ φωνὴ του ἦταν ἀπότομη καὶ ὀργισμένη. Κάθε τόσο κουνούσε τὸ χέρι μὲ τρόπο ἀπειλητικὸ καὶ ἔδειχνε τὰ κεφάλια ποὺ ἦταν σωριασμένα μπρὸς

στὰ πόδια τοῦ περήφανου ἀλόγου του. Ὅταν τελείωσε, ὁ Λακδάρ διεμήνευσε τὰ λόγια του:

— Ὁ ἀφέντης μου εἶπε: «Ὁ Ἀλλάχ εἶναι μεγάλος! Κι' ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης του. Καταραμένοι οἱ ἀπίστοι! Ὁ Χουσεῖν, ὁ Νταῆς τῆς Ἀλγερίας, εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Παισιᾶχ

καὶ ὁ ἀνυπερόστος τοῦ ἀφέντη τῶν Πιστῶν. Ὁ Ἀλλάχ ἔχει ὀπλίσει τὸ χέρι του, γιὰ νὰ τρέμουν μπρὸς σ' αὐτὸ οἱ Ροῦμί. Οἱ Φράγκοι, ὀπακοῦοντας στὸ Πνεῦμα τοῦ Κακοῦ, τόλμησαν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴ δύναμή του! Ἡ τρέλλα χτύπησε τὸ κεφάλι τοῦ βασιλιά τους! Ζητᾷ νὰ βάλῃ τὸ πόδι του στὶς χῶρες τοῦ Σουλτάνου, πνθναί ἡ σκιά τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς! Ἀλοῖμονο σ' ἐκείνον καὶ στοὺς ὑπηκόους του! Ὅπως ἡ καταγιγδα συντρίβει τὰ στάχθα, ἔτσι θὰ τοὺς συντρίψει ὁ Χουσεῖν καὶ τὸ γιαταγάνι τῶν πολεμιστῶν του θὰ σαρώσει τὰ κεφάλια τους, σὺν αὐτὰ τὰ κεφάλια τῶν ἀπίστων ποὺ μᾶς τοὺς παρέδωκεν ἡ θάλασσα!..

Ἀλοῖμονο καὶ τρισαλοῖμονο στοὺς Ἀπίστους! Τὸ αἷμα τους θὰ τρέξῃ ποτάμι καὶ θὰ βάψῃ τὸ ναρὸ τῆς θάλασσας!»

— Ὅσο γιὰ σᾶς, πρόθεσε ὁ Λακδάρ, ὁ ἀφέντης μου σᾶς κρατεῖ γιὰ ὀμῆρους. Ἀπόψε κιδας θὰ μῆγῆσαι στὸ Γάλλο διοικητὴ ὅτι ἂν ἕνας ἀπ' τοὺς στρατιῶτες του πατήσῃ τὰ ἱερὰ χῶματα τοῦ Σουλτάνου, τὰ κεφάλια σας θὰ πέσουν παρευθός! Ὁ Ἀλλάχ εἶναι μεγάλος!



«Τοὺς ἔβασαν τὰ δύο χέρια στὴν ἄκρη τῆς σέλλας...» (Σελ. 34, στ. β')

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Ο Έρρικός έννοιωθε νά τόν πνίγη ή άργή. Έχαμε μιιά χειρονομία κι έτοιμάστηκε κάιι νά πη, μά δ Δενεσσού τούτσιζε ξαφνικά τó χέρι και τόν συκράτης.

Καλά, ειπε δ Δασινύ στόν Λακδάρ. Πες στόν άρχηγό σου διι ένόησαμε.

Ο Κουσειν σήκωσε τó χέρι.

Ο Λακδάρ πήρε μαζί του ένα λιγνό και ξερακιανό Τούρκο κι έδηγησε τούς αιχμαλώτους σε μιιά πορτούλα, πού ήταν άνοιχτή σε μιιά γωνιά του πατιό.

Κατέβηκαν μερικά σκαλιά, μπήκαν σ'έναν ύπόγειο διάδρομο σκαλισμένο σε βράχο, ανέβηκαν πάλι καμμιιά τριανταριά σκαλιά και τέλος βγήκαν στην αδλή ένός άλλου κυριού, πού θα ήταν βέβαια ή φυλακή τους.

Πέρασαν μπρός απ'τά χλευαστικά βλέμματα τών Τούρκων στρατιωτών και ανέβηκαν μιιά σκάλα με πλάκες. Στο τελευταίο πάτωμα του κυριού, πού ήταν τó «Αυτοκρατορικό» λεγόμενο φρούριο, δ Λακδάρ τούς έμπασε σ'ένα κελλι στρωμένο με φάθες, πού τó παράθυρό του έδλεπε στην έσωτερική αδλή.

Ο Λακδάρ τότε τούς ειπε:

Έγώ θάχω τή φροντίδα σας. Θα κοιτάξω νά μήν κακοπεράσετε. Μά τó νού σας, γιατί χρειάζεται φρονιμάδα. Ο Μοκράν Μπέν-Αδβαλλάχ, δ «Τσαούσης», δηλαδή δ δήμιος του Νταή Χουσειν, έχει διαταγή νά σας σκοτώση με τήν παραμικρή στραβοξυλιά πού θα κάνετε.

Και, χαμηλώνοντας τή φωνή, πρόσθεσε:

Είναι αγριάνθρωπος και... τά μάτια σας τέσσερα!... Άλλως τε δέν έχει λόγους νά σας προστατεύη, έπως έγω.

Σ'εύχαριστούμε, Λακδάρ, ειπε δ Έρρικός. Βλέπω διι δέν έχασες τούς παλιούς σου συντρόφους.

Ναί, ειπε δ Λακδάρ, ή άλληθια είναι διι τούς θυμοβμαι.

Φάνηκε πώς τόν πλημμυρούσαν χιλια αντίθετα αισθήματα, συλλογιστηκε μιιά στιγμή, ύστερα έχαμε μιιά ξαφνική στροφή και βγήκε.

Πάλι καλά! ειπε δ Δενεσσού. Τούλάχιστον δ ένας απ'τούς φρουρούς μας είναι σύμμαχός μας.

Άρχίζω νά πιστεύω διι δέ χάθηκε κάθε έλπίδα, άφού άκόμη είμαστε ζωντανόι, ειπε κι δ Δασινύ.

Οι αιχμαλώτοι κοιτάζαν νά εγκασασθούν. Και για νά πουμε τήν άλληθια, άν δέν τούς βασάνιζε ή έλλειψη ειδήσεων, θάβρισκαν τή φυλακή τους ύποφερτή, χάρις στο Λακδάρ.

Έκεινος φρόντιζε νά τούς δίνουν άρκετή τροφή. Τούς προμήθευε άκόμη και καφέ και καπνό και, τó πολυτιμó-

τερο, μερικά φάρμακα πού βαλτίωσαν πολύ τήν κατάσταση τών δυό τραυματισμένων.

Έκτός αυτού, μοιράστηκε τις ώρες τής φρουράς με τόν Τσαούση και τήν τρίτη μέρα, νικώντας κάποιο δισταγμό, αποφάσισε ν' άνοίξη κουδέντα με τούς αιχμαλώτους.

Έλεγε πώς ειχε ύπηρετήσει τó Σουλτάνο Έλ-Κεμπέρ. Ο Καρδινακ τότε τόν ρώτησε:

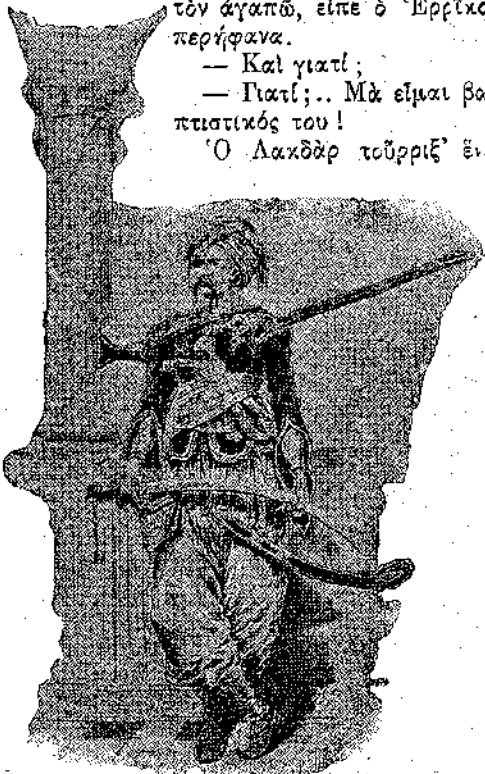
Τόν αγαπούσες λοιπόν πολύ τόν Αυτοκράτορα;

Άν τόν αγαπούσα! Τόν έχω δεύτερο Προφήτη! Μά και ποιός δέν τόν αγαπούσε στο στρατό; Μήπως και σ'δέν φαίνεσαι πώς τόν αγαπάς;

Ά, όσο για μένα, είναι φυσικό νά τόν αγαπώ, ειπε δ Έρρικός περιφρανα.

Και γιατί;
Γιατί;.. Μά είμαι βαπτιστικός του!

Ο Λακδάρ τούρριξε έια



Γενίτσαροι άρμυρωμένοι σάν άσπικοι... (Σελ. 41, στ. α')

βλέμμα γεμάτο έκπληξη και θαυμασμό μαζί.

Ναί, έξακολούθησε δ Έρρικός, έγω κι δ διδυμος άδελφός μου, είμαστε βαπτιστικοί του Νικολέοντος. Αυτό τó χρωστήμα στην άγάπη πούχε δ Αυτοκράτωρας για τόν πατέρα μου, πού τόν ειχε άκολουθήσει παντού, απ' τó Βαλμό ως τήν Αίγυπτο, κι από κει...

Ός τήν Αίγυπτο; τόν διέκοψε δ Λακδάρ. Ά, ναί, τó θυμάμαι... Θάμουν τότε δεκάξη χρονών. Τότε τόν έλεγαν Βογαπάρτη. Και σ'αυτή τήν έκστρατεία ειχατε κυριεύσει τήν Άλεξάνδρεια, πού τήν κυβερνούσε τότε δ πατέρας μου, δ Σελχ-Έλ-Μεσσέρ...

Έλ-Μεσσέρ! φώναξε δ Καρδινακ.
Έχει γούστο νά τόν ξέρεις...

Και βέβαια, τόν ξέρω. Ο πατέρας μου έκανε πολλές φορές λόγο γι'αυτόν μπροστά μας. Έκεινος τόν γνώρισε άυτοπροσώπως και μάλιστα τού προσέφερε και μιάν ύπηρεσία, πού δ Σελχης, άν ζή άκόμη, θα τή θυμάται ύφρισμένως.

Τι λές;... Ο πατέρας σου;... Μά για πές μου!...

Ο πατέρας μου, συνταγματάρχης άλλοτε στο Πρώτο τών Γρεναδιέρων τής Αυτοκρατορικής Φρουράς, έλαβε μέρος στην έκστρατεία τής Αίγύπτου ως λοχίας.

Λοχίας! και γνώρισε τó Σελχ-Έλ-Μεσσέρ!

Μόνο πού τόν γνώρισε; Τόν έσωσε, τή στιγμή πού θα τόν τυφέκιζαν.

Ο Λακδάρ πετάχτηκε άπάνω. Μ'έλη τήν άταραξία πού χαρακτηρίζει τή φυλή του, ή συγκίνηση ήταν φανερή στο προσωπό του.

Ο πατέρας σου... ψιθύρισε. Λοχίας... Πώς ονομάζεται;

Όραία έρώτηση κι'αυτή! γέλασε δ Καρδινακ. Ονομάζεται έπως και γ'ό... Καρδινακ!

Άλλο όνομα δέν ειχε; ρώτησε δ Λακδάρ με άγωνία.

Όχι!.. Άηλαδή, ναί. Τόν έλεγαν ελοι, στο Ένατο πού ύπηρετούσε, δ «Μικρός Έθελοντής».

Ο Άλγερινός πήδησε άπάνω, άρπαξε τά χέρια του Έρρικού, τάσφιξε θερμά και τού φίλησε τó δεξιόν ώμο.

Άλλάχ! Άλλάχ! φώναξε. Ο πατέρας σου έσωσε τó δικό μου!... Είσαι άδελφός μου!

Φαντασθήτε τήν κατάπληξη τών Γάλλων μπροστά σ'αυτή τή σκηνή. Μετά τήν πρώτη συγκίνηση, δ Λακδάρ τούς διηγήθηκε:

Ός τότε δέν ειχε κατορθώσει νά βρει τó «Μικρόν Έθελοντή», τó σωτήρα τού πατέρα του, γιατί δέν τόν ήξεραν μ'αυτό τó όνομα πού, φαίνεται άφότου ειχε γίνει άξιωματικός, ειχε ξεχασθή...

(Ακολουθεί)

ΠΟΥΛΙ ΠΟΥ ΤΡΕΧΕΙΣ...

Πουλί, πού τρέχεις μ' άνοιχτά φτερά, μ'εσ' σ'έ ύψρανό τ' άέρρανα τά βάθη. Έπέταξε μιιά μέρα—τί χασά!... ή σκέψη μου, μαζί με σέ, κι' έξάθη.

Έπέτοξε, μακριά νά πλανηθεί, στού όνειρου μου τή μαγευμένη χώρα. Ξανά στα περασμένα νά βρεθεί, παντοτινά πού διάβηκαν πιά τώρα.

Σε πόσοιπα καλά κι' αγαπητά, νοσταλγικά και πάλι νά γυρίσει. Νά νιώσει τή χαρά, πού άποζητά, σε μιιά ζωή γλυκιά νά ξαναζησει.

Πουλί, πού φεύγεις τώρα με χαρά, άνοιγοντας με πόθο τά φτερά σου, πετώντας με τού όνειρου τά φτερά, έχάθηκε κι' ή σκέψη μου κοντά σου!

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Όταν δοκίμασα τήν πρώτη μεγάλη λύπη, ήμουν πέντε χρονώ και δέν ξέρω καμμιιά έλλη πού νά στάθηκε μεγαλύτερη απ'αυτή: Πέθανε ή γιαγιά μου. Ός τότε, κάθε μέρα καθότανε σ'ένα μικρό καναπέ στη γωνιά τής κάμαρας τής και μάς έλεγε παραμύθια.

Θυμοβμαι διι ή γιαγιά μου μάς άνιστορούσε από τó πρωί ως τó βράδυ ιστορίες και μεί, όλα τά παιδιά, τήν άκούσαμε, καθισμένα τριγύρω τής άκίνητα. Περνούσαμε ζωή χαρισάμενη. Δέν ύπηρεχαν άλλα παιδιά πιδ εύτυχισμένα από μας.

Θυμάμαι λίγα πράγματα από τή γιαγιά μου. Θυμάμαι διι ειχε ώραιά κάτασπρα μαλλιά, διι ήταν άρκετά καμπούρα και πάντα τήν έδλεπε καθισμένη στην καρέκλα, με τó πλέξιμό της. Θυμάμαι άκόμα διι στο τέλος κάθε παραμυθιού συνήθιζε νά βάζη τó χέρι τής πάνω στο κεφάλι μου και νά μου λέγη: «Και ελ'αυτά είναι τόσο άληθινά έπως σε βλέπω και με βλέπεις».

Θυμοβμαι άκόμα διι ήξερε πολλά τραγούδια, αλλά διι δέν τά τραγουδούσε κάθε μέρα. Κάποιο απ'αυτά άνιστορούσε έναν Ίπότη και μιιά Νεράιδα κι' ειχε για έρωτό:

«Κι' δ άνεμος φυσά πικρωμένος στη θάλασσα». Νά, αυτά μόνο θυμάμαι από τή γιαγιά μου, εκτός από κείνο πού δέν μπορώ καθόλου νά ξεχάσω: τήν άπείρανη λύπη πού δοκίμασαμε όταν μάς άφησε για πάντα.

Θυμοβμαι τó πρωί εκείνο πού ή γωνιά του καναπέ έμεινε κενή κι' οι ώρες τής ήμέρας μάς φάνηκαν άτέλειωτες. Τό θυμάμαι καλά και δέν θα τó λησμονήσω ποτέ.

Και ξαναθυμάμαι όταν μάς πήγανε νά φιλήσωμε τó χέρι τής πεθαμένης. Έφοβούμαστε. Άλλά κάποιος μάς ειπε διι ήταν ή τελευταία φορά πού θα μπορούσαμε νά εύχαριστήσωμε τή γιαγιά για ελγ τήν καλοσύνη τής και τήν εύτυχία πού μάς ειχε χαρίσει.

Και ξαναθυμάμαι πώς τά παραμύθια και τά τραγούδια φτερούγισαν κι' έφυγαν από τó σπύτι, καρφωμένα σ'ένα μακρό μαύρο κουτί, για νά μήν ξαναγυρίσουν.

Κάτι έλειπε από τή ζωή. Η πόρτα ένός κόσμου θελκτικού και θαυμαστού, όπου άλλοτε μπαίναμε έλευθερά, έκλεισε διαμιάς και κανεις πιά δέν τήν άνοιξε.

Και λίγο-λίγο μάθαμε νά παίζωμε με τις κούκλες και νά ζούμε σάν τ' άλλα παιδιά και θα πιστεύε κανεις πώς δέν λυπόμαστε πιά τή γιαγιά μας και

διι κι' αυτή ή άνάμνησή τής ειχε σβυστή.

Άπό όλες τις ιστορίες πού μου άνιστόρησε, δέν θυμάμαι σχεδόν καμμιιά και όλες είναι συγκεχυμένες. Μιά μονάχα διστόσο μου μένει άρκετά έντυπωμένη, ώστε νά μπορώ νά σας τή διηγηθώ. Μιά μικρή ιστορία πάνω στη Γέννηση τού Χριστού.

Ήταν Χριστούγεννα. Όλοι ειχαν πάει στην έκκλησιά, εκτός από τή γιαγιά μου και από έμέ. Μου φαίνεται διι είμαστε μόνας στο σπίτι. Δέν μπορούσαμε νά συνοδεύσωμε τούς άλλους, γιατί έγω ήμωνα πολύ μικρή κι' έκείνη πολύ γριά κι' οι δυό όμως είμαστε λυπημένες, επειδή δέν μάς πήραν στη λειτουργία νά δούμε τις λαμπάδες τών Χριστουγέννων.

Και όπως βρισκόμαστε στη μοναξιά μας, ή γιαγιά μου άρχισε νά λέη:

Ήταν ένας άνθρωπος πού γυροούσε μες στη σκοτεινή νύχτα ζητώντας φωτιά. Έπήγαινε από πόρτα σε πόρτα, χτυπούσε παντού: «Φίλοι μου, τούς έλεγε, βοηθήστε με! Ή γυναικα μου μόλις γέννησε και θέλω φωτιά για νά τήν ζεστάνω, αυτήν και τó μωρό».

Η νύχτα όμως ήταν βαθεία. Όλοι κοιμόντανε. Κανεις δέν τού άποκρίθηκε. Ο άνθρωπος έξακολούθησε τó δρόμο του. Έξαφνα, διέκρινε κάποιο φώς πού έλαμπε μακριά. Προχώρησε και ειδη διι ήταν κάποια μεγάλη φωτιά στο ύπαιθρο. Πρόβατα λευκά κοιμόντανε τριγύρω κι' ένας γέρο-δοσός πλαγιασμένος φύλαγε τó ποιμνιο.

Όταν δ άνθρωπος πού ζήτησε φωτιά πλησίασε τά πρόβατα, παρατήρησε τρία μεγάλα σκυλιά κοιμισμένα στα πόδια τού βοσκού. Κιι τά τρία ξύπνησαν και άνοιξαν τó μεγάλο τους στόμα για νά γαυγίσουν, αλλά, καμμιιά φωνή δέν άκούστηκε. Ο άνθρωπος παρατήρησε διι τó τριχύμα τους σηκωνότανε, διι τά λευκότερα δόντια τους έλαμπάν στη λάμψη τής φωτιάς. Και τά τρία όρμησαν έπάνω του. Τό ένα τόν άρπαξε από τó πόδι, τó άλλο από τó χέρι, τó τρίτο από τó λαιμό.

Άλλά, τά σαγόνια τους και τά δόντια τους έμειναν άκίνητα κι' δ άνθρωπος δέν πονούσε διόλου.

Θέλησε τότε νά πλησιάση τή φωτιά και νά πάρη διι τού χρειάζόταν. Άλλά τά πρόβατα ήταν τόσο πολλά και ξεπλωμένα τó ένα κοντά στο άλλο, ώστε τού ήταν δύσκολο ν' άνοίξη δρόμο. Αναγκάστηκε νά περάση από πάνω τους. Και κανένα δέν ξύπνησε και δέν κινήθηκε.

Είχα άκούσει τή γιαγιά μου ως τó σημείο αυτό χωρίς νά τήν διακόψω. Μά δέν βάσταξα πιά.

— Γιατί, γιαγιά μου; τή ρώτησα.
— Θα τó μάθης σε λίγο, άπάντησε ή γιαγιά μου και έξακολούθησε:

Όταν δ άνθρωπος έφθασε στη φωτιά, δ βοσκός σήκωσε τó κεφάλι. Ήταν ένας γέρος κατσουφιασμένος, μοχθηρός, σκληρός για ελόν τó κόσμο. Μόλις αντίκρυσε τόν ξένο, άρπαξε τή μακριά και σουβλερή γκιλίτσα του και τήν έρριξε πάνω του. Η γκιλίτσα σφυρίζοντας τράβηξε πάνω στόν άνθρωπο, αλλά πριν άκόμη τόν χτυπήση, άλλαξε διεύθυνση, έπεσε και χάθηκε στο χώμα.

Πάλι διέκοφα τή γιαγιά μου.

— Γιαγιά, γιατί τó ξόλο δέν θέλησε νά χτυπήση τόν άνθρωπο;

Η γιαγιά μου ούτε καν μου άπήνητησε και έξακολούθησε:

Τότε δ άνθρωπος πλησίασε τó βοσκό και τούπε:

— Φίλε μου, βοηθήσε με και άρήςέ με νά πάρω λίγη φωτιά. Η γυναικα μου μόλις γέννησε και θέλω νά τήν ζεστάνω, αυτή και τó μωρό της.

Ο βοσκός επιθυμούσε πολύ ν' άρνηθώ, αλλά σκέφθηκε διι τά σκυλιά δέν ειχαν γαυγίσει, διι τά πρόβατα δέν ειχαν φύγει, διι ή γκιλίτσα δέν τόν χτύπησε και άόριστα φοβήθηκε.

— Πάρε διι θέλεις, ειπε στόν ξένο.

Η φωτιά έσβυσε. Ούτε κλαδιά έκαιγαν, ούτε ξόλα. Δέν ήταν πιά παρά ένας σωρός στάχτη και δ άνθρωπος δέν ειχε ούτε φωτιάρι ούτε τίποτ' άλλο για νά πάρη μαζί του τ' αναμμένα κάρβουνα.

Βλέποντας αυτό, δ βοσκός τού ειπε: — Πάρε όσα θέλεις.

Και χαϊρόταν με τήν ιδέα διι δ άνθρωπος δέν θα μπορούσε νά προμηθευθώ τίποτα.

Άλλά δ άνθρωπος έσκυψε, αναμέρισε τή στάχτη κι' έβγαλε με τά γυμνά χέρια του μερικά άναμμένα κάρβουνα και τά τύλιξε με τó πανωφόρι του. Και ή φωτιά δέν έκαψε ούτε τά χέρια του, ούτε τó φορέμα του και τά πήρε μαζί του σά νάταν μήλα ή φουντούκια.

Για τρίτη φορά διέκοφα τή γιαγιά μου:

— Γιαγιά, γιατί τά κάρβουνα δέν ήθελαν νά κάψουν τόν άνθρωπο;

— Θα τó δεις, ειπε ή γιαγιά. Και ξαναρχισε:

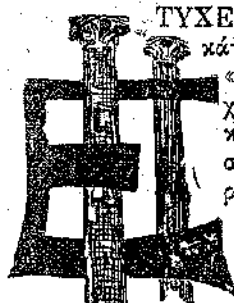
Όταν δ βοσκός, πού ήταν άνθρωπος κατσουφιασμένος και σκληρός, ειδη διι συνέδη, άρχισε νά ρωτά τόν εαυτό του: Μά τι νύχτα είναι λοιπόν αυτή όπου τά σκυλιά δέν δαγκώνουν, όπου τά πρόβατα δέν φοβούνται, όπου ή γκιλίτσα δέν πηγγώνει, όπου ή φωτιά δέν καίει; Φώναξε τόν ξένο και τού ειπε: — Τί βραδυά, τι νύχτα μαγική είναι αυτή πού και τάψυχα άκόμα δείχνουν κάποιο πόνο;

(Έπεται τó τέλος)

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ "ΡΕΚΟΡ",

Άγαπητοί μου,



ΤΥΧΕ γὰ εἶμαι κι' ἐγὼ κάτω, στὸ γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως», προ- χτές πού ἤλθε μιὰ κυρία, γιὰ νὰ γράψῃ συνδρομητὴ ἐν ἄγο- ράκι ὡς ὀκτῶ χρο- νῶν. Δὲν φαίνό- ταν πολὺ ἡλικι- ωμένη καὶ τάγο- ράκι ἐκεῖνο, πού

τὸ κρατοῦσε ἀπ' τὸ χέρι κι' ὕστερα τὸ βάλε νὰ καθήσῃ κοντὰ τῆς μὲ μιὰ δλοφάνερη στοργή, τὸ πήραμε ὄλοι γιὰ παιδί της. Ἐπίσης δλοφάνερη ἦταν καὶ κάποια συγκίνηση πού ἔκανε τὴν κυρία αὐτὴ σὰ νευρική, σὰν ἀνήσυχη, καὶ πού δὲν ξέραμε ἀκόμα σὲ τί νὰ τὴν ἀποδώσουμε: ἦταν ἄρχιγε παλιὰ συν-δρομητρία καὶ τὸ γραφεῖο τῆς «Διαπλά-σεως» μὲ τὰ γινώριμά της πρόσωπα καὶ πράγματα, τὰ παραλλαγμένα ἀπ' τὸν καιρὸ, τῆς ξανάφερνε ζωηρὸς κι' ἀγα-πητὸς ἀναμνήσεις; ἢ ἀπλῶς ἦταν συγ-κινήμενη, σὰ μητέρα, ἀπὸ τὴν πολλὴ ἀγάπη στὸ παιδί, στὸν «Κωστάκη τῆς» ὅπως τὸν ἔλεγε καὶ τὸν ξανάλεγε, πού ἐκεῖνη τὴ στιγμή τῆς φαίνόταν σὰ νὰ μεγάλωσε διαμιάς, κοτζάμι... «συν-δρομητῆς» πιά, μὲ περιοδικὸ «δικό του» πού θὰ τὸ λάβαινε μὲ τὸνομά του τυπωμένο στὴν ταινία;...

Δὲν ἀργήσαμε νὰ τὸ μάθουμε. Γιατὶ ἄξαφνα ἡ κυρία εἶπε:

— Φέτος, καθὼς εἶδα, δημοσιεύετε καὶ τὴν «Ἀνθοῦλα». Ἄ, τί μοῦ θυμίζει αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα!... Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ἤμουν κι' ἐγὼ συνδρομητρία. Ἐπαίρνα καὶ τὴ Διάπλασι καὶ τὴ Βιβλιοθήκη της. Καὶ θυμάμαι μὲ τί λαχτάρα περίμενα, κάθε δεκαπέντε, τὰ δυὸ ἐκεῖνα φυλλάδια μὲ τὰ τριανταφυλ-λένια ξωφυλλά τους: Τὸ μεγάλο καὶ τὸ μικρὸ, πού ἐγὼ τὸλεγα παιδάκι του. Ἔ, τὸ μικρὸ εἶχε τότε τὴν «Ἀνθοῦλα»! Φαντασθῆτε λοιπὸν πῶς τὸ ροφούσα...

— Εἶχατε καὶ ψευδώνυμο, κυρία; τὴ ρώτησε ἡ Διάπλασις.

— Βεβαίωτα! Γιὰ πολλὰ χρόνια ἤμουν ἡ Μικροῦλα Γελαστή. Ἐπειτα τὸ ἄλλαξε... Γιατὶ δὲν ἤμουν πιά ὅστε μικροῦλα, ὅστε πολὺ γελαστή! πάντα ὅμως ἤμουν συνδρομητρία ἀφοσιωμένη.

— Ἡ Μικροῦλα Γελαστή; φώνα-ξε τότε ἡ Διάπλασις, πού ὅπως ὁ Μέγας Ναπολέον τὰ ὀνόματα τῶν στρατιωτῶν του, θυμάται κι' αὐτὴ τὰ ὀνόματα δλων τῆς τῶν φίλων, καὶ τῶν πόν-πα-λιῶν. Τότε λοιπὸν, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, θὰ λεγόσαστε Ἐδριδικὴ Τ... καὶ θὰ μένατε κάπου στὴν Αἴγυπτο...

— Ἀκριβῶς! στὴ Μανσοῦρα! Τὴ μνήμη!... Ἐρχόμενοι ὅμως κάπου-κά-που στὰς Ἀθήνας καὶ σὰς ἔκανα τὴ βίβλιτα μὲ τὸν πατέρα μου... Σὰς θυ-μοῦμαι στὴν ὁδὸν Πινακωτῶν... Ἐπειτα στὴν ὁδὸν Αἰόλου... στὴν ὁδὸν Πατη-σιῶν... Καὶ σ' αὐτὸ τὸ γραφεῖο ἤρθα μιὰ φορά, πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, γιὰ νὰ-γοράσω μερικὸς τόμους...

— Καὶ τώρα, τί καλά! ἐγγράφετε συνδρομητὴ τὸ γιό σας!

— Τὸ γιό μου; φώναξε τότε ἡ Μικροῦλα Γελαστή μὲ μιὰ πολὺ γε-λαστή ἐκπλήξη. Ἀλήθεια;... Νομίζετε πὼς ὁ Κωστάκης εἶναι γιός μου;... Ἄκουε, Κωστάκη μου; τὴ γριά για-γιάκα σου τὴν παίρνω γιὰ μαμμὰ σου!

— Ὡ! ἐν' ἐγγονάκι σας;...

— Ἐγγονάκι μου βέβαια! Εἶναι ὁ πρῶτος γιός τῆς κόρης μου.

— Τί λέτε!... Ποτὲ δὲν θὰ τὸ φαν-ταζόταν κανεὶς...

— Γιατί; ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ φαίνου-μαι πιὸ νέα ἀπ' ὅ,τι εἶμαι; Μὰ γιὰ λογαριάσειτε: Ἦμουν ἀπ' τὴς πρώτες-πρώτες σας συνδρομητῆς. Γράφτηκα στὰ 1880, ὅταν ἤμουν δεκατεσσάρω χρονῶν. Στὰ 1887 παντρεύτηκα. Ἡ κόρη μου, συνδρομητρία σας κι' αὐτὴ, γεννήθηκε στὰ 1888 καὶ παντρεύτηκε, —σταθῆτε νὰ θυμηθῶ—στὰ 1915. Τὸν ἄλλο χρόνο γεννήθηκε ὁ κύριος ἀπὸ δῶ...

— Στις 10 Μαΐου, γιὰ γιὰ, 1916!

— Ναί, παιδί μου, στις 10 Μαΐου. Καὶ σήμερα, καθὼς βλέπετε, εἶναι σὲ θέση νὰ γίνῃ συνδρομητῆς, ὀδηγούμε-νος ἀπὸ τὴ γιὰ γιὰ του, πού πλησιάζει τὰ ἐξήντα καὶ ἄς μὴ φαίνεται!

— Ἐχετε δικίω... καὶ... δὲν εἶναι κανένα θαῦμα... πολὺ φυσικό!...

— Ἀλλὰ καὶ τί συγκινητικό γιὰ μένα, ἔ;... Φαντασθῆτε. Πρῶτα ἤμουν συνδρομητρία ἐγὼ, ἔπειτα σας ἔφερα τὴν κόρη μου, τώρα σας φέρνω τὸν ἐγ-γονό μου...

— Κι' ὁ Θεὸς νὰ σας ἀξιώσῃ νὰ μᾶς φέρετε καὶ τὸ δισέγγονο!... Νὰ μᾶς ἀξιώσῃ, δηλαδή...

— Ὡ, γιὰ μένα δὲν ξέρω... μπορεῖ νὰ μὴ ζήσω καὶ τόσο πολὺ... ἀν κι' ἔχω κι' ἐγγονοῦλα, καὶ τὰ κορίτσια παν-τρεύονται πιὸ γρήγορα... Ἐσῆς ὅμως ὀρισμένως θάχετε συνδρομητῆς καὶ δισεγγόνια μου καὶ τρισεγγόνια!... Τί νὰ σὰς πῶ! Ἐγὼ τὴν ἰδέα πῶς ἡ Διάπλασις εἶναι ἀθάνατη! Ἄφου ἔφτα-σε πιά νὰ ζήσῃ ὡς σήμερα κι' ἐμεῖς, οἱ πρώτοι τῆς, νὰ τῆς φέρνουμε τὰ ἐγγόνια μας, τελείωσε! Ἐχει τὸ ρε-κόρ, ἔχει τὸ ρεκόρ!...

Γελάσαμε ὄλοι μὲ τὴ λέξη πού βρῆκε νὰ πῆ στὸ τέλος ἡ παλιὰ μᾶς Μικροῦ-λα Γελαστή. Γέλασε κι' ἡ ἴδια, πολὺ μάλιστα, γιὰ νὰ κρύψῃ, νὰ νικήσῃ τὴ συγκίνηση πού τῆς ἔφερε τώρα δάκρυα.

Κι' ἔφυγε μὲ τὸν Κωστάκη της, καμα-ρωτό, πού ἡ καλὴ γιὰ γιὰ τὸν εἶχε κάνει πιά συνδρομητὴ. Ἀλλὰ—περί-εργη σύμπτωση! Κοιτάζοντας, σὲ λίγο, μερικὰ ἀπὸ τὰ νὰ ριθμῆτα παιδικὰ γράμ-ματα πού ἦταν ἀπάνω στὸ τραπέζι τῆς Διαπλάσεως, διδάσασα σὲ κάποιον, —μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶδα τὴν ὑπογραφή,— αὐτὲς τὴς φράσεις: «Ἐδωσες στὴν Ἐλ-μ' αὐτὴ εἶναι ἄλλο... Τί καλὰ νᾶχα ἓνα σκύλο! θὰ τὸν ἐπαίρνα στὰ χωρά-φια μᾶζι μου νὰ μοῦ κρατᾶ συντροφιά. Ἐτσι κουβέντιαζαν τὰ παιδιὰ καὶ ἔξουσαν τὴν ὄρα. Ὡς τὸσο ὁ ἡλιος ἔχανε λίγο-λίγο τὴ λάμψη του καὶ γινόταν πρῶν ἀπὸ κατὶ ψηλὸς λεύκες. Μιὰ στιγμὴ, μιὰ του ἀχίδα φώτιζε ἀκόμα μιὰν ἄκρη τοῦ λιθαδισῶ, ἔπειτα ἔφυγε» καὶ τὸ λιθαδί ἐπαίρνε παντοῦ τὸ ἴδιο σκοτεινὸ χρῶμα. Ἀρχίζε νὰ κἀνῃ καὶ δροσιὰ, ἡ ὑγρασία γινόταν αἰσθητὴ, τὰ γρολοῦσαν, τὸ φρέσκο χόρτο, μύριζαν πιὸ γλυκὰ ἐπιησιάζε ἡ νύχτα.

Ἡ Ἀνθοῦλα βγήκ' ἐξω ἀπὸ τὸ φράχτη. Τὴ ἔγιναν ἡ Ἀστέρω κι' ἡ Κοκκίνα; Τὴς εἶχε ἔξασει. Κι' ἂν τις ἔχανε;.. Μεγάλος φέ-δος τὴν ἔπιασε κι' ἀρχισε νὰ τοὺς φωνάζῃ καὶ νὰ τοὺς σφυρῆ... Ἡ ἀγελάδα ἦταν πλαγιασμένη κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα σήκωσε τὸ κεφάλι της ἀπ' ἀκουσε τὴ φωνὴ τῆς μικρῆς, σηκώθηκε καὶ τὴν ἀκολούθησε. Ἡ Ἀστέρω ὅμως; πού ἦταν ἡ Ἀστέρω;... Χριστὲ καὶ Παναγιά! μὴ τὴν ἐκλεψε κανένας περσαστικός; — Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε ὁ Γιάννης; θὰ γύρισε στὸ σπίτι σας. Ἀλλὰ ἡ Ἀνθοῦλα ἐκλαίγε ἀπαρηγόρητα.

Σας ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΙ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΗ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

— Ὅχι. Ὁ πατέρας μου μαγει-ρεῖ... μὰ κάνει κατὶ ἀνοστα φαγιά!... Καλύτερα τρῶω ἔσρδ ψωμί!...

— Δὲν ξέρεις πόσο λυπᾶμαι γι' αὐτὰ πού μοῦ λές, Ἀνθοῦλα! Γιατὶ ἐγὼ εἶμαι φίλος σου, ἔ; δὲν εἶμαι;... Λοιπὸν, θὰ συλλογιστῶ μονάχος μου τὴ νύχτα, κι' αἰδριό τὸ πρῶ! μπορεῖ νὰ βροῦμε κα-νένα τρόπο.

Ἡ θλιβερὴ αὐτὴ ὀμιλία βᾶσταξε πολὺ γιὰ τὴν ἡλικία τους καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ, σχεδὸν χωρὶς νὰ θέλουν, ἀρχι-σαν σὲ λίγο νὰ μιλοῦν παιδρότερα. Ὁ Γιάννης διηγήθηκα πῶς βρῆκε μιὰ φω-λιά καρακάξας μὲ πέντε πουλάκια μέσα, πού πήρα μόνο τὸ ἓνα. Τὴ ἀστειὰ πού ἦταν ἡ μικρὴ του καρακάξα! τόσο δὰ ἀνοίγε τὸ κόκκινὸ τῆς στόμα ἄμα ἔδλεπε τὸ Γιάννη!

— Θὰ τὴ φέρω αἰριο, ἐπρόσθεσε, νὰ τὴν ἰδῆς καὶ σὺ νὰ γελάσῃς. Σήμερα ἤθελε νὰ τὴν κρατήσῃ ἡ ἀδερφή μου.

— Ὡ, πῶς θέλω νὰ τὴν ἰδῶ! φώ-ναξε ἡ Ἀνθοῦλα. Γιατὶ δὲν ξέρεις πόσο μᾶρέσουν τὰ πουλιά! Ἐγὼ ποτὲ μου δὲν εἶχα κανένα δικό μου. Ὁ πατέρας μου δὲν ἀφίνει, γιὰ τὴν τὰ πουλιά, λέει, τρῶνε κι' οὔτε γάτα, οὔτε σκύλο θέλει στὸ σπίτι μας. Στὴν ἀλλή μας δὲ βλέ-πετε παρὰ τὴν καϊμένη τὴν Ἀστέρω. Δὲ σοῦ λέω, ἔχουμε καὶ τὴν Κοκκίνα, μ' αὐτὴ εἶναι ἄλλο... Τί καλὰ νᾶχα ἓνα σκύλο! θὰ τὸν ἐπαίρνα στὰ χωρά-φια μᾶζι μου νὰ μοῦ κρατᾶ συντροφιά.

Ἐτσι κουβέντιαζαν τὰ παιδιὰ καὶ ἔξουσαν τὴν ὄρα. Ὡς τὸσο ὁ ἡλιος ἔχανε λίγο-λίγο τὴ λάμψη του καὶ γινόταν πρῶν ἀπὸ κατὶ ψηλὸς λεύκες. Μιὰ στιγμὴ, μιὰ του ἀχίδα φώτιζε ἀκόμα μιὰν ἄκρη τοῦ λιθαδισῶ, ἔπειτα ἔφυγε» καὶ τὸ λιθαδί ἐπαίρνε παντοῦ τὸ ἴδιο σκοτεινὸ χρῶμα. Ἀρχίζε νὰ κἀνῃ καὶ δροσιὰ, ἡ ὑγρασία γινόταν αἰσθητὴ, τὰ γρολοῦσαν, τὸ φρέσκο χόρτο, μύριζαν πιὸ γλυκὰ ἐπιησιάζε ἡ νύχτα.

Ἡ Ἀνθοῦλα βγήκ' ἐξω ἀπὸ τὸ φράχτη. Τὴ ἔγιναν ἡ Ἀστέρω κι' ἡ Κοκκίνα; Τὴς εἶχε ἔξασει. Κι' ἂν τις ἔχανε;.. Μεγάλος φέ-δος τὴν ἔπιασε κι' ἀρχισε νὰ τοὺς φωνάζῃ καὶ νὰ τοὺς σφυρῆ... Ἡ ἀγελάδα ἦταν πλαγιασμένη κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα σήκωσε τὸ κεφάλι της ἀπ' ἀκουσε τὴ φωνὴ τῆς μικρῆς, σηκώθηκε καὶ τὴν ἀκολούθησε. Ἡ Ἀστέρω ὅμως; πού ἦταν ἡ Ἀστέρω;... Χριστὲ καὶ Παναγιά! μὴ τὴν ἐκλεψε κανένας περσαστικός; — Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε ὁ Γιάννης; θὰ γύρισε στὸ σπίτι σας. Ἀλλὰ ἡ Ἀνθοῦλα ἐκλαίγε ἀπαρηγόρητα.

— Θὰ μὲ σκοτώσῃ ὁ πατέρας μου ἂν γυρίσω χωρὶς τὴ γίδα, ἔλεγε. — Μὰ τόσο κακὸς πιά εἶναι ὁ πατέ-ρας σου; Πῶς θὰ τοῦ βαστοῦσε ἡ καρ-διά του νὰ χτυπήσῃ ἓνα κοριτσάκι σὰν καὶ σένα;... Ἄσε νᾶρθω μᾶζι σου κι' ἐγὼ... Δὲν θὰ μπορούσα νὰ ἡσυχάσω ἔς αἰριο... Ἄν γύρισε σπίτι σας ἡ Ἀστέρω, σφύριξε, θάκούσω καὶ θὰ γυρίσω πρῶν ἡσυχος.

— Ἄμ' οἱ ἀγελάδες σου;

— Ὁ φράχτης εἶναι κλειστός; θέ-λοντας καὶ μὴ θὰ μὲ περιμένουν.

— Καλὰ λοιπὸν, πᾶμε...

Τὰ δυὸ παιδιὰ τράβηξαν γιὰ τὸ χω-ριό. Ἀλλὰ στὰ μισὰ τοῦ δρόμου εἶδαν τὴν Ἀστέρω πού εἶχε σκαρφαλώσει ἔς νὰ φράκτῃ κι' ἔτρωγε μὲ ὄρεξη. Ἡ Ἀνθοῦλα ἔβγαλε φωνὴ χαρᾶς.

— Καληνύχτα, Γιάννη, εἶπε. Εἶσαι πολὺ καλὸς πού μὲ λυπήθηκες κι' ἤθε-ες νᾶρθῆς μᾶζι μου νὰ ἰδῆς τί θάπο-ινω. Ἐχεις καρδιά!

Κι' ἐγύρισε τρέχοντας στὸ χωριό. Ὁ πατέρας της ἦταν στὸ σπίτι. — Γιατὶ ἀργήσες; τῆς εἶπε. Ἡ κυρὰ Ταρσὴ σ' ἐπερίμενε γιὰ νὰ ριμῆξῃ τὴν Κοκκίνα. Μᾶς κάνει, βλέπεις, αὐτὴ τὴ χάρη, μὰ δὲν μπορεῖ καὶ νὰ κάθεται νὰ σὲ περιμένῃ, γιὰ τὴν ἡ γυναῖκα ἔχει κι' αὐτὴ τὴς δουλειές της. Νᾶξερεις τοῦλάχιστο νὰ ριμῆξῃς ἐσὺ. Μὰ δὲν ξέ-ρεις τίποτα, τίποτα!...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἡ Ἀνθοῦλα ἀρχίζει νὰ μαθαίνη.

Μετὰ τὸ λιτὸ δείπνο, ἡ μικρὴ πλάγια-σε, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ κοιμηθῆ ἄμε-σως. Τὰ λόγια τοῦ πατέρα της γύριζαν στὸ νοῦ τῆς: «Δὲν ξέρεις τίποτα ἐσὺ, τίποτα!»

Πόσο ἤθελε νᾶξερει κι' αὐτὴ νὰ κἀνῃ κατὶ τί! Κι' ἀποφάσισε νὰ βάλῃ τὰ δυνατὰ της γιὰ νὰ μάθῃ.

Οἱ ἡμέρες στὴν ἐξοχὴ εἶναι μονό-τονες, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν πάντα τὴς ἴδιες ἀσχολίες. Οἱ ἐπάχες μόνο ἀλλά-ζουν τὴς ἐργασίες τους, μὰ ἡ δουλειὰ



— Στὴν ἀλλή μας δὲ βλέπετε παρὰ τὴν καϊμένη τὴν Ἀστέρω... (Σελ. 45, στ. α')

εἶναι πάντα δουλειὰ καὶ πρέπει νὰ γίνετα. Κάθε ἡμέρα ἀργίας εἶναι ἡ-μέρα χωρὶς ψωμί γιὰ κείνους πού, ὅπως ὁ πατέρας τῆς Ἀνθοῦλας, μόνο ἀπὸ τὰ χέρια τους περιμένουν νὰ ζήσουν.

Ὁ Φραντῆς ἐδούλευε τώρα μὲ τὸ μεροκάματο: ἐπαίρνε δυὸ δραχμὲς τὴν ἡμέρα. Μὰ ἡ ἀρρώστεια κι' ὁ θάνατος τῆς γυναῖκας του τὸν εἶχαν χῶσει στὰ χρέη ὡς τὸ λαϊμό! καὶ τί νὰ τοῦκαναν πιά δυὸ ψυροδραχμὲς τὴν ἡμέρα;..

Κι' ἀφοῦ ἔβηθησε ἡ Ἀνθοῦλα, ἔα-ναθυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ πατέρα της κι' ἐμεινε λυπημένη. «Πῶς ἤθελα νὰ ξέρω νὰ δουλεύω!» ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μέσα τῆς καὶ δὲν ἔδλεπε τὴν ὄρα νὰ μιλήσῃ γι' αὐτὸ μὲ τὸ φίλο της. Χωρὶς ἄλλο, ὁ Γιάννης θὰ τῆς ἔλεγε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ... Πῆγε μὲ τὰ ζωντανὰ στὸ συνειθι-

μένο μέρος: καὶ βρῆκε τὸ Γιάννη νὰ τὴν περιμένῃ στὴν πόρτα τοῦ φράχτη. Ἀλλὰ ὁ μικρὸς βουκός δὲν ἦταν μο-νάχος: Ἐνα κορίτσι, ἓνα μεθᾶλο κο-ρίτσι ὡς δεκαπέντε χρονῶν, ἦταν μα-ζι του. Ἄ, πῶς τῆς κακοφάνηκε αὐτὸ τῆς Ἀνθοῦλας! Γιατὶ τώρα δὲν θὰ μπο-ροῦσε νὰ τοῦ πῆ τὸν καιμό της. Ἐπει-τα, τί ἀνάγκη ἦταν νὰ κουβαλήσῃ στὸ χωράφι του ὁ Γιάννης ἓνα τόσο με-γάλο κορίτσι; Αὐτὴ ἦταν ἡ καρακάξα πού θὰ τῆς ἔφερε νὰ ἰδῆ;..

Ἀλλὰ ἐκεῖνος τῆς φώναξε χαρού-μενος:

— Ἐλα, ἔλα, Ἀνθοῦλα!... Εἶναι ἡ ἀδερφή μου, ἡ Βασιλικὴ, καὶ θέλει νὰ σὲ γνωρίσῃ.

Ἄ, ἀφοῦ ἦταν ἀδερφή του, τὸ πρᾶγ-μα ἔλλαξε ὀλοσδιόλου. Ἡ μικρὴ ἔγει-νε κατακόκκινη ἀπ' τὴ χαρὰ της μὲ τὴν ἰδέα πῶς ἡ ἀδερφή τοῦ Γιάννη τὴν ἀγαποῦσε κι' αὐτὴ κι' ἤθελε τὸ καλὸ τῆς... Κι' ἦταν πιά ἀψηλὴ ἀπ' τὸν ἀδερφό της ἡ Βασιλικὴ, πού μόλις ἔφτανε ὡς τοὺς ὄμους τῆς σω-στὴ κοπέλα.

— Φίλησε λοιπὸν τὴν Ἀνθοῦ-λα, τῆς εἶπε ὁ Γιάννης: εἶναι κα-λὸ κορίτσι, κι' ὄρα νὰ τὸ κακό-μοιρο... ἔχασε τὴ μάννα του.

Ἡ Ἀνθοῦλα ντράπηκε λίγο, γιὰ τὴν γιὰ νὰ φτάσῃ γρηγορό-τερα, δὲν εἶχε πλυθῆ. Τὴ ἰδέα λοιπὸν θὰ ἐσχημάτιζε ἡ Βασι-λικὴ, ἂν τὴν ἔδλεπε ἐστὶ ἀπλυτῆ;

— Σταθῆτε μιὰ στιγμὴ, εἶπε, κι' ἔφτασα.

Κι' ἔτρεξε ὡς τὸ ποταμάκι κι' ἔπλυσε τὸ πρόσωπό της, τὰ χέρια της καὶ τὰ πόδια της. Ἦρσε τρέχοντας ὅπως εἶχε φύ-γει μὰ τώρα τὸ προσώπιό της ἦταν τριανταφυλλὸ ἀπ' τὸ κρῦο νερὸ καὶ τὸ τρίψιμο.

— Εἶναι κόκκινη σὰν τὸ μη-λο, εἶπε γελαστὴ ἡ Βασιλικὴ κι' ἀλή-θεια εἶναι ὀμορφουλά.

Στὴν οἰκογένεια ἐκεῖνη ὄλοι ἦταν καλοὶ καὶ τοὺς ἀγαποῦσε κανεὶς ἀμέ-σως. Ἐτσι κι' ἡ Ἀνθοῦλα, ἄμα τὴ φιλῆσε καὶ τῆς μίλησε λίγο ἡ Βασιλι-κή, αἰσιτάνθηκα τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη πού αἰσθανόταν καὶ γιὰ τὸν ἀδερφό της. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΣΤΡΟ ΛΑΜΠΡΟ...

Ἄστρο λαμπρὸ, πού ἡ λάμψη σου Ὀδήγησε τοὺς Μάγους Στὴ Φάνη τὴν ὄνειρευτῆ, Στῆς Γέννησης τὸ θάμμα,—

Φώτιζε καὶ τὸ δρόμο μου, Στὰ σκοτεινά, στοὺς πάγους, Ὡς πού νὰ φτάσω τὸ ὄνειρο Καὶ νὰ μοῦ γίνῃ Πράμμα! (Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΠΙΘΕΣ ΤΟ ΑΓΓΕΛΑΚΙ

Αειδ. Έγχε. 31.
 Έν άγγελάκι άγνότοτο με τ' άνοιχτά φτερά του, έχει ο καθένας κάτοικο λευκό μεσ' στην καρδιά του.
 Είναι γλυκό το βλέμμα του και πιο γλυκιά ή λαλιά του, αλλά βαστά βάρος τρανό το δόλλο στα φτερά του!..

Αυτήσου το, ώ άνθρωπε, τ' άγνό σου τό άγγελάκι κι' άλάφρωσε τό βάρος του, άφ' ού μπορείς, λιγάκι.

Ναι—τό μπορείς! Κι' άλόκληρο άγ θές να τ' άλαφρώσεις, φτάνει να θές—και τα φτερά τ' άγγέλου να λυτρώσεις,

Για να πετάξει ελεύθερο στο γαλανόν αϊθέρα και ν' ανταμώσει εκεί ψηλά τού κόσμου τόν Πατέρα

Και συμβουλές πολύτιμες για σένα να ζητήση και σ' ένα δρόμο φωτεινό να βρή η νά σ' οδηγήση.

Τό ξέρεις τ' άγγελάκι αυτό που κάθεται μαζί σου και στο καλό σε οδηγεί; Είναι ή Συνείδησή σου!

Συμφραζέτα

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ — ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

Αειδ. Έγχε. 11.
 "Ο άέρας σφυρίζει και ή θάλασσα άγριεμένη χτυπάει τα μαύρα πλευρά του πλοίου. Ξαπλωμένος, άδικα προσπαθώ να κοιμηθώ. Μιά άδύνατη άχτίνα περνάει πάνω άπ' τη κουρτίνα του κρεβατιού μου, και στο φως της άνοραχης γυρίζω τις σελίδες κάποιου βιβλίου. "Ο ρυθμικός κρότος της μηχανής φθάνει άδυνατισμένος σε αυτά μου και άθελα δημιουργεί μέσα στο κεφάλι μου παράξενες και άγνωστες μελωδίες.
 Ανέβηκα στη γέφυρα. "Ο ψυχρός άέρας του Δεκέμβρη σφυρίζει μέσα στα σκονιά και στις σκάλες. Βαριά σύννεφα σκεπάζουν τόν ουρανό. Τό πλοίο προχωρεί μέσα στο σκοτάδι, Μακριά κάποιος φάρος, άνοιγμαίνει ρυθμικά τό μονόκρηβο φωτεινό του μάτι, και μερικά φώτα προδίδουν κάποιον πλοίο, που γλυσιτρώνει άπάντα σε' άφρισμένα κύματα.
 Κόκκινο και πράσινο. Δυό φανοί, που φαντάζουν σαν μάτια κάποιου μυθικού θαλασσινού Δελφίνου, δείχνουν την είσοδο του λιμανιού. Τό πλοίο γλιστρά στα ήσυχα νερά, μέσα σε δυό μαύρες γοαμίμες από πλοία.
 Μακριά στην άνατολή, τα σύννεφα διαλύθηκαν, και μία ρόδινη

λουρίδα προμήνισε τόν έσοχμό του ήλιου. Η θάλασσα έρρόδισε, και μακριά στο βάθος, οι πρώτες άχτίνες της ήμέρας φωτίζουν ελαφρά την Άκρόπολη και τόν Λυκαβητό. Η άγκυρα έβασε.
 "Έξαρνα, οι καρπίνες μιάς εκκλησίας άρχισαν να χτυπούν. Σε δυό λεπτά όλες ή εκκλησίες τήν έμψήθησαν, και ό χαρμόσυνος αυτός ήχος σκορπίσθηκε στον άέρα και χάθηκε στο πέλαγος. Ήμερώνουν Χριστούγεννα...
 "Ολέμπια

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ...

Αειδ. Έγχε. 20
 ... Οι σταθμοί διαδέχονται ό ένας τόν άλλο. Μενίδι, Τατόι, Μπαγατί και τέλος Κιούρκια. Κατεβαινουμε και διευθυνόμεθα προς τό γνωστό κέμα τών Κιούρκων, που βρίσκεται προς τα δεξιά του σταθμού. Είναι κιατίφυτο από πλατάνια και περσοδάφνες, που άνθισμένες αυτή την εποχή, σκορπίζουν τό άρωμα τους και έναρμονίζουν θανάσια τό τριανταφυλλένιο χρώμα τών λουλουδιών τους με τα άνθηρά κι' δλόδροσα φύλλα τών πλατάνων.
 Νεράκι καθαρό και δροσερό τρέχει από την πηγή που είναι κοντά στο γεφύρι και κερνά μουρμουριστά μέσα από τό ρέμα που τόν χειμώνα γεμίζει από νερό.
 Διαλέγουμε μία δμορφη τοποθεσία κάτω από τό πλατάνια και κονιά στο ποταμάκι, όπου άπολαμβάνουμε τη μονόκρηβη αυτή ήμέρα της έβδομάδας που μιάς φέρνει τόσο μακριά από την καθημερινή μονοτονία! Με τί άπόλαυση άναπνέουμε τόν δλοκάθιρο άέρα της έξοχής, ενώ ξαπνικά διακόπουμε τις συνομιλίες μας, για ν' άκούομε τό μουρμουρίσμα του νερού, που στον καθένα μας διηγείται κάποιον διαφορετικό παραμύθι και τόν ψιθυρο που κάνουν τα φύλλα, όταν κάποιον περσοδικό άεράκι άθελα τρυπώνει άνάμεσα από τούς μεγάλους πλατάνους. Άπέραντη είναι ή γαλήνη που απλώνεται δλόγυρα κι' άναπαύει τη φύση...

Ροδοδάφνη
 TO ONEIRO THE XHNAS

TO ONEIRO THE XHNAS

Αειδ. Έγχε. 42
 Αυτό είναι έκτακτο! Κολυμπώ στο νερό. "Ολόγυρα μου είναι λουλούδια κι' έγω εύχαριστούμαι πολύ. "Εδώ είναι πραγματικός παράδεισος. Χώνω τό κεφάλι στο νερό και πάνω ψαράκια και σκουληκάκια. Αυτά είναι τα γλυκισματάκια μου! Αυτός είναι ό παράδεισός μου!
 "Αλλά, αλοιμόνο! Η κυρία μου με πιάνει και μου κόβει τό κεφάλι! Χώνει στο λαιμό μου τό μαχαίρι. Μετά με βουτά στο λεματιστό τό νερό, με καθαρίζει και με βάζει να ψηθώ. Αυτό είναι φοβερό!..
 Δώρα Καραιωσήφογλου

Με έψησαν! Δέν ξέρεις τι θα πη νά ψηθής κανείς! Φοβερό! Κι' άφου μ' έψησαν, μ' έβαλαν στο πιάτο και μεφεραν στο τραπέζι. Τί θα άπογίνω τώρα; Θά με φάνε; Αυτό είναι φοβερό! Τρέμω από τό φόβο μου. "Αχ να, θά με φάνε...
 Ήπνησα! Αυτό ήταν όνειρο! Γέλω, χαίρομαι, γιατί ήταν όνειρο και όχι άλήθεια!..
 Χουσακά

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΜΑ

Αειδ. Έγχε. 2.
 Φεύγει ό "Ηλιος από μάς και σ' άλλες χώρες πάει; φεύγει... μα πόσες δμορφές στη διάβα του σκορπάει!

Χύνει στην άγρια θάλασσαν άναλυτό χρυσάφι τό φερωτό τό σύννεφα τριανταφυλλένια βάφει.

Τό κάστρο τό παλαιό —της πόλης; τήν κορώνα, — πλάι στο λόφο τών πευκών κάνει ζωγράφου εικόνα.

Φλόγες άνάφτει στον σπιτιών τα τζάμια που άντικρύζει και τού "Επισκόπου Γερμανού τό άγαλμα χρυσίζει.

Τό Γερο-Παναχαϊκό με μενεξέδες ραίνει στέλνει φιλιά χαιρετισμού και σάφηνια πηγαινάει.

Μεγάλη Έλλάς

ΣΚΕΨΕΙΣ

Αειδ. Έγχε. 39.
 "Άνθρωπε, πρόσχε!... Μην παραμυθίζεις ποτέ τό πανόριο λουλούδι της Δόξας!.. Θά μωρτίση την ψυχή σου ό Φθόνος που κρύβεται μέσα στο σπόρο του...
 Γιατί τάχα ό άνθρωπος βασιλεύεται σ' αυτόν τόν κόσμο; Γιατί ποτέ δέν μπορεί νάχη έκείνο που θέλει, και δει έχει δέν τού είναι ποτέ άρκετό.
 Σιδέρη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Απέξω από ένα σπίτι, όπου γίνεται γάμος;
 — Έρείεις, μικρέ, ποιάς παντρεύεται εδώ;
 — Μά... ό γαμπρός νομίζω... Διανής Νούς

ΤΑ ΤΕΤΑΡΤΩΝΥΜΑ ΤΟΥ 1924

Τελείωσε ή προθεσμία της νεώστες τών περιώνων ψευδών για τό 1924. Και δηλώνω ότι δέν άνανεώθηκα, είναι μία άθερα και θά δίγω άπ' αυτό δποιοι δά ζητή. "Εννοείται πώς περιόνιο ψευδώνυμο μπορεί νά ζητήση κανένας για φέτος να μείνη στη διάθεση του πρ κατόχου του για τό άναεώσεως τό θέληση. "Αδίσταρα! αυτό είναι άσμπωτος και τύχη. Όμως δέν θάχω καμιά εδθθή δψωσ περιόνιο ψευδώνυμο σε ό πού τυχόν θά τό ζητήση. Γιατί θέτω ότι, άφου δ κάτοχος του τό άναεώσεσ μέχρι τέλους ά βρλου, θά πη ότι δέν τό θέλει.
 Γράφεις άραστάτα, Βασί

Τό πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή ευκαιρία άναεώσεως της συνδρομής του.

ΑΛΗΘΗΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

"Αθήνα, 38 άδός Ευρωπαϊκού τήν 29 Δεκεμβρίου 1923

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, παι μου, σάς εύχομαι με τήν καρδίαν μου. Και σάς συσταίνω να διαβάτε όλοι κι' όλες τό χριστουγεννατικό διήγημα που άρχίζει σήμερη τήν γ' σελίδα. Είναι κάτι έκτακτο. "Αρκεί ότι τούρισε ή μεγάλη Σουηδική Λαγκερλέφ, τήν ήρωίδα έχει κερδίσει και τό λογοτεχνικό βραβείο Νόμπελ, — ένα μεγάλο βραβείο, ά εκατοντάδες χιλιάδες φράγκα, τό παίρνουν μόνο μεγάλοι και μεγάλα έργα λογοτεχνίας, εν κείνη χρονο. "Αλλά τό σημερινο διήγημα της Λαγκερλέφ δέν σάς συνιστώ μόνο για καλλιτεχνική ή στοιχειναιική άπόλαυση, παρά κι' άλλο λόγο: Αυτή έλο τέτα έχει γράψει "Αναμνήσεις της παιδικής της ήλικίας; άτυπώσεις ή νεανικής της ζωής όταν ήταν δσκαλα κι' είχε νά κάνει με μικρά παιδια παραμύθια που της έλεγε ή γιαγιάς, σαν τό θαυμάσιο αυτό χριστουγεννατικό: λαϊκόσ θρόλλος παραδόσεις, που άκούεις από άλλους κι' ανθρώπους του λαού. Πρώματα δηλαδή που καθένας σου κι' άν ής, ήπος κι' άν ής τάχει στη διάθεσή του, και μπορείς, με λίγη φαντασία και κάποιον τέχνη, να τό γράφης και κάμης... άριστοεργήματα σαν Λαγκερλέφ, και να δείξης τήν φητόν έθνος σου, τού λαού τήν "Ελληνική Ψυχή άν ής "Ελληνας, — έλο τόν κόσμο, να γίνη παγκόσμιος, και να ήκαμιά φορά και τό βραβείο Νόμπελ. Νά λοιπόν ένα πρότυπο κι' ένα παράδειγμα για όσους και όσες, φωνή στη Σελίσα Συνεργασίας, τί θέματα πρέπει να παίρνουν, πώς να τό γράφουν, άπλοδότη κι' απελάστατα. Κι' όχι ψευτί φαντασίες, και φιλοσοφίας, και μαζα κι' άρες-μάρες. Από τα παραμύθια που έχουν στη διάθεσή

Τριπελιό όπαιπεθήκα λιγάκι, "Αναμνήσεις, αλλά πώς μ' έδέρχεται δέν μου πόσος άπ' τό νοδ. Τώρα μαθαίνω πώς ήσαν άρρωστη Μπροσδες έσύ, αλλοδαπικά, νάκα κι' άλλο λόγο: Αυτή έλο τέτα έχει γράψει "Αναμνήσεις της παιδικής της ήλικίας; άτυπώσεις ή νεανικής της ζωής όταν ήταν δσκαλα κι' είχε νά κάνει με μικρά παιδια παραμύθια που της έλεγε ή γιαγιάς, σαν τό θαυμάσιο αυτό χριστουγεννατικό: λαϊκόσ θρόλλος παραδόσεις, που άκούεις από άλλους κι' ανθρώπους του λαού. Πρώματα δηλαδή που καθένας σου κι' άν ής, ήπος κι' άν ής τάχει στη διάθεσή του, και μπορείς, με λίγη φαντασία και κάποιον τέχνη, να τό γράφης και κάμης... άριστοεργήματα σαν Λαγκερλέφ, και να δείξης τήν φητόν έθνος σου, τού λαού τήν "Ελληνική Ψυχή άν ής "Ελληνας, — έλο τόν κόσμο, να γίνη παγκόσμιος, και να ήκαμιά φορά και τό βραβείο Νόμπελ. Νά λοιπόν ένα πρότυπο κι' ένα παράδειγμα για όσους και όσες, φωνή στη Σελίσα Συνεργασίας, τί θέματα πρέπει να παίρνουν, πώς να τό γράφουν, άπλοδότη κι' απελάστατα. Κι' όχι ψευτί φαντασίες, και φιλοσοφίας, και μαζα κι' άρες-μάρες. Από τα παραμύθια που έχουν στη διάθεσή

Τι καλά! Δέν τόξερα, Καλέ διαβόλε, πώς είναι τού παλιού μου Καυλό Διαβόλου, τού αλησμόνητου! "Εκπαιξέ άρακι που πύρες και σ' τό έσο φευδώνυμο. "Ε, παιδί, άφου ό μπικνιάς σου ήταν καλό μου, σ' είναι έγγονάκι μου. "Αλλά ξέρεις τί λέει ή παροιμία; "Τό παιδί μου τό πωδύ διαφάει μέσ παιδί μου". Πολλά χαίρεταις στον καλιό μου άγαπητό φίλο.

Νά κι' ό καλός μου Δόρδος Βάσαν, και κι' αυτός κληρονόμησε τό φευδώνυμο από τό θεό του. Χαίρω για τήν άπόφασή του και τόν εύχαριστώ πολύ για όσα μου γράφει. Και βέβαια που ό έφεταιίγός μου τόμος θάνα καλύτερος άπ' όλους. "Όλο στο καλύτερο...
 Χρυσομαλλούσα τών Σφρακίων, σ' εύχαριστώ πολύ για τό γενναίο έσπάρθημα που θάχη και... μεγάλη συνέχεα. Στα παιδια που με έφρον μόνο κατ' όνομα και σ' όδύνα πώς είμαι για... μεμπέδες, άρκει να τούς δείξης τις φωτογραφίας τών β. αεσημένων που δημοσιώσω. "Βιαι βλέπει καθένας πόσο διαφόρον ήλικιών παιδια είναι οι φίλοι μου κι' οι φίλες μου, κι' άν λείπη από τή συλλογή με ήλικία, είναι άκριβός ή τών μεμπέτων και τών μεμπικιών... "Ε, φρονιά, έχω και παιδίακια 7-8 χρονών, που μπόρουν να διαβάζουν άπ' ό τήρη και να καταλαβζίνουν. "Αλλά αυτό είναι τό λιγότερο, γιατί είναι άπάντα, σαν τή φίλη μου Ρένα Κυριακίδη που έπί τά χρονιά σήμερα, είναι μουσικοσυνθέτης και δίνει συναυλίες με έργα δικιά της!

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

τού Σαββά, και θά χαίρομαι πολύ κάθε φορά που θά σκενομήξ; λίγον καιρό από τα τόσα σου μαθήματα και θά μου γράφης. — "Όχι, τά "ψυχοφυσικά φαινόμενα" μπερδεύει να τό πιστεύης, γιατί είναι πραγματικά άλλο ζήτημα άν δέν έχουν σχέση με τά πνεύματα. Κι' ίσως αυτό θά ένοήσης και σ' ό, και λές δει δέν τά πιστεύεις.
 "Ελαχί τό συμπλήρωμα, "Ελληνική Ψυχή, κι' εύχαριστώ. Είδες πώς εύγνωμονείς τώρα τόν καλό σου φίλο που σ' άνέγραψε συνδρομητή, καιρός καλά-καλά να θέλη, σ' εύχαριστάς, που βέβαια όδς θά τις φανταζόσουν, γιατί τότε θά ήθελες πολύ καλά; Κάνε λοιπόν και σ' ό τ' έσο τώρα σε άλλους. Είναι ό καλύτερος τρόπος για να έσπληρωθής τό καλό που σου έκαμαν.
 Τριπελιό όπαιπεθήκα λιγάκι, "Αναμνήσεις, αλλά πώς μ' έδέρχεται δέν μου πόσος άπ' τό νοδ. Τώρα μαθαίνω πώς ήσαν άρρωστη Μπροσδες έσύ, αλλοδαπικά, νάκα κι' άλλο λόγο: Αυτή έλο τέτα έχει γράψει "Αναμνήσεις της παιδικής της ήλικίας; άτυπώσεις ή νεανικής της ζωής όταν ήταν δσκαλα κι' είχε νά κάνει με μικρά παιδια παραμύθια που της έλεγε ή γιαγιάς, σαν τό θαυμάσιο αυτό χριστουγεννατικό: λαϊκόσ θρόλλος παραδόσεις, που άκούεις από άλλους κι' ανθρώπους του λαού. Πρώματα δηλαδή που καθένας σου κι' άν ής, ήπος κι' άν ής τάχει στη διάθεσή του, και μπορείς, με λίγη φαντασία και κάποιον τέχνη, να τό γράφης και κάμης... άριστοεργήματα σαν Λαγκερλέφ, και να δείξης τήν φητόν έθνος σου, τού λαού τήν "Ελληνική Ψυχή άν ής "Ελληνας, — έλο τόν κόσμο, να γίνη παγκόσμιος, και να ήκαμιά φορά και τό βραβείο Νόμπελ. Νά λοιπόν ένα πρότυπο κι' ένα παράδειγμα για όσους και όσες, φωνή στη Σελίσα Συνεργασίας, τί θέματα πρέπει να παίρνουν, πώς να τό γράφουν, άπλοδότη κι' απελάστατα. Κι' όχι ψευτί φαντασίες, και φιλοσοφίας, και μαζα κι' άρες-μάρες. Από τα παραμύθια που έχουν στη διάθεσή

Τριπελιό όπαιπεθήκα λιγάκι, "Αναμνήσεις, αλλά πώς μ' έδέρχεται δέν μου πόσος άπ' τό νοδ. Τώρα μαθαίνω πώς ήσαν άρρωστη Μπροσδες έσύ, αλλοδαπικά, νάκα κι' άλλο λόγο: Αυτή έλο τέτα έχει γράψει "Αναμνήσεις της παιδικής της ήλικίας; άτυπώσεις ή νεανικής της ζωής όταν ήταν δσκαλα κι' είχε νά κάνει με μικρά παιδια παραμύθια που της έλεγε ή γιαγιάς, σαν τό θαυμάσιο αυτό χριστουγεννατικό: λαϊκόσ θρόλλος παραδόσεις, που άκούεις από άλλους κι' ανθρώπους του λαού. Πρώματα δηλαδή που καθένας σου κι' άν ής, ήπος κι' άν ής τάχει στη διάθεσή του, και μπορείς, με λίγη φαντασία και κάποιον τέχνη, να τό γράφης και κάμης... άριστοεργήματα σαν Λαγκερλέφ, και να δείξης τήν φητόν έθνος σου, τού λαού τήν "Ελληνική Ψυχή άν ής "Ελληνας, — έλο τόν κόσμο, να γίνη παγκόσμιος, και να ήκαμιά φορά και τό βραβείο Νόμπελ. Νά λοιπόν ένα πρότυπο κι' ένα παράδειγμα για όσους και όσες, φωνή στη Σελίσα Συνεργασίας, τί θέματα πρέπει να παίρνουν, πώς να τό γράφουν, άπλοδότη κι' απελάστατα. Κι' όχι ψευτί φαντασίες, και φιλοσοφίας, και μαζα κι' άρες-μάρες. Από τα παραμύθια που έχουν στη διάθεσή

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

"Απορρίπτονται: «Σεις Μη έτερες τών περσιώνων μας στραιωτών. Ιο τού "Ηρησιό της "Αφροδίτης. Συλλογίζομαι: ένα κορίτσι ξέρει, μπορεί, ταριάζει να παρηγορήση μεγάλες, μητέρες, σε τέτοιο πένθος; Για να παρηγορηθή και νάχησ η μάστιγα "να χαιρέσει και να σκεπάζ μετάνιαμα, μια μητέρα που έχασε τό παιδί της, έσω και στον πόλεμο, θάπρησε νάκούση άλλα λόγια, άνώτερο και τεχνικότερα, από αυτά τό κοινάτα που μωροδοξεί να βρής ένα κορίτσι. Συμπέρασμα: Γράψιμο κατόπιν του θέματος. — "Από τό φαιδρά 20 της ίδιας. Αυτό ναί, μάζοεις και θάδεια να τό δημοσιώσω. Την παρακαλώ λοιπόν να τό ξαναγράψη στη γλώσσα που μεταχειρίζομαστε, στη γλώσσα που έγραφε και άλλο. — "ΑΤΟ καθήκον" Ιον τού "Ατλαντός. Πόλν πένθημο. "Αποφένγω πάντα τα διηγήματα που έχουν για σνήρη τό νεκροταφείο. "Εκτός πιά, διαν είναι πολύ-πολύ τεχνικά. "Αλλ' αυτό είναι καλή κι' άπαιτητή ιδέα, είναι όμως γραμμένο μετριοτάτα, εντός του διαλόγου στήν άρχή, που είναι καλό. — Διάφορα ιστορικά άνεκδοτα της Δοξασμένης Σπαρτης. Παιγγνωστα όλα και σε σχολαστική γλώσσα γραμμένα. Τό τελευταίο "φαιδρά", άν καί γνωστό, είναι άρκετά ξηραμένο και θά μωροδοξεί να δημοσιευθή ή ξαναγραφείσ στη γλώσσα μας. — "Φθινόπωρο" και "Χίσιος", Ιο και 2ο τού "Αλιη. Τό Φθινόπωρο πέρασ τώρα και μία τόσο έπιτελής περιγραφή του θά φανόταν πωράκαση, εντός άν ήταν... άριστοεργήμα. Τό Χίσιος πάλι μπορεί νάταν έπιταμο, να δέν λέγει τίποτα έκτακτο. Νά, είδατε προχθόν τό "Χίσιος" της Ασπής Μαργαρίτας; Αυτό είχε κάτι τό καινούργιο, τό ιδιαιτερο. Όδς ό ίδιος ό "Αλιη δέν θάδεια, δοσερ' από έκείνο, να δημοσιευθή τό δικό του. — "Ηροϊσμός μιάς νέας χωρικής", μετάφραση της "Ηρωικής Φέσσας". "Ήδεις άκόμα δούλεμα

Νά κι' ό καλός μου Δόρδος Βάσαν, και κι' αυτός κληρονόμησε τό φευδώνυμο από τό θεό του. Χαίρω για τήν άπόφασή του και τόν εύχαριστώ πολύ για όσα μου γράφει. Και βέβαια που ό έφεταιίγός μου τόμος θάνα καλύτερος άπ' όλους. "Όλο στο καλύτερο...
 Χρυσομαλλούσα τών Σφρακίων, σ' εύχαριστώ πολύ για τό γενναίο έσπάρθημα που θάχη και... μεγάλη συνέχεα. Στα παιδια που με έφρον μόνο κατ' όνομα και σ' όδύνα πώς είμαι για... μεμπέδες, άρκει να τούς δείξης τις φωτογραφίας τών β. αεσημένων που δημοσιώσω. "Βιαι βλέπει καθένας πόσο διαφόρον ήλικιών παιδια είναι οι φίλοι μου κι' οι φίλες μου, κι' άν λείπη από τή συλλογή με ήλικία, είναι άκριβός ή τών μεμπέτων και τών μεμπικιών... "Ε, φρονιά, έχω και παιδίακια 7-8 χρονών, που μπόρουν να διαβάζουν άπ' ό τήρη και να καταλαβζίνουν. "Αλλά αυτό είναι τό λιγότερο, γιατί είναι άπάντα, σαν τή φίλη μου Ρένα Κυριακίδη που έπί τά χρονιά σήμερα, είναι μουσικοσυνθέτης και δίνει συναυλίες με έργα δικιά της!

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Δοξασμένη Φουσανέλλα, "Ελληνικό Κόμα, Ναυτοίσις της Δόξης, "Ακακία, Παυόκλια, Θάλασσα, Θούλλος τού "Ελληνισμού και "Οργανωμένη. "Εξέλεσε τάς παραγγελλίας των και τός εύχαριστώ για τα καλά των λόγια, άναεώσεις, ξεπιαθμάτος, συμπληρώματα κτλ.
 Τός νέους μου φίλους, — ή κχι παλαιός που πρώτη φορά άποφάσισαν να μου γράφουν. — "Αφαιμένο "Ασπρομάλι, "Εξοργιστήρη της Σαχάρας, Γιάννην Χοιρογιάννην, Δευκήν Καλλονήν, Παύλου Ι. Παπακλήου, "Ασπρο Πορτοκιά, Ναυόταν, Γιαννάκη Μ. Χαρίτων, "Αστρον της Αθήνης κλπ κλπ. τός διαβεβαιώ ότι μεγάλη χάρη μου έπροξένησαν καί γράμματά τους κι' έπιθυμώ να μου γράφουν συχνά.
 Βροχηδόν μου έρχονται αιτήσεις προσφοροπαθών, που θέλουν να τός έγγραφω και φέτος από τόν "Ερανο. "Αλλά με τό χρημάτα που έλαβα ως τώρα, μόνο ή μπόρεια να ικανοποιηθώ. Οι έλλοι τι θά γίνουν; "Ας μου σταλή λοιπόν καθένας, γι' αυτό τό φιλόανθρωπο σκοπό, ό,τι μπορεί, έσω κι' ελάχιστο.

Τριπελιό όπαιπεθήκα λιγάκι, "Αναμνήσεις, αλλά πώς μ' έδέρχεται δέν μου πόσος άπ' τό νοδ. Τώρα μαθαίνω πώς ήσαν άρρωστη Μπροσδες έσύ, αλλοδαπικά, νάκα κι' άλλο λόγο: Αυτή έλο τέτα έχει γράψει "Αναμνήσεις της παιδικής της ήλικίας; άτυπώσεις ή νεανικής της ζωής όταν ήταν δσκαλα κι' είχε νά κάνει με μικρά παιδια παραμύθια που της έλεγε ή γιαγιάς, σαν τό θαυμάσιο αυτό χριστουγεννατικό: λαϊκόσ θρόλλος παραδόσεις, που άκούεις από άλλους κι' ανθρώπους του λαού. Πρώματα δηλαδή που καθένας σου κι' άν ής, ήπος κι' άν ής τάχει στη διάθεσή του, και μπορείς, με λίγη φαντασία και κάποιον τέχνη, να τό γράφης και κάμης... άριστοεργήματα σαν Λαγκερλέφ, και να δείξης τήν φητόν έθνος σου, τού λαού τήν "Ελληνική Ψυχή άν ής "Ελληνας, — έλο τόν κόσμο, να γίνη παγκόσμιος, και να ήκαμιά φορά και τό βραβείο Νόμπελ. Νά λοιπόν ένα πρότυπο κι' ένα παράδειγμα για όσους και όσες, φωνή στη Σελίσα Συνεργασίας, τί θέματα πρέπει να παίρνουν, πώς να τό γράφουν, άπλοδότη κι' απελάστατα. Κι' όχι ψευτί φαντασίες, και φιλοσοφίας, και μαζα κι' άρες-μάρες. Από τα παραμύθια που έχουν στη διάθεσή

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

"Απορρίπτονται: «Σεις Μη έτερες τών περσιώνων μας στραιωτών. Ιο τού "Ηρησιό της "Αφροδίτης. Συλλογίζομαι: ένα κορίτσι ξέρει, μπορεί, ταριάζει να παρηγορήση μεγάλες, μητέρες, σε τέτοιο πένθος; Για να παρηγορηθή και νάχησ η μάστιγα "να χαιρέσει και να σκεπάζ μετάνιαμα, μια μητέρα που έχασε τό παιδί της, έσω και στον πόλεμο, θάπρησε νάκούση άλλα λόγια, άνώτερο και τεχνικότερα, από αυτά τό κοινάτα που μωροδοξεί να βρής ένα κορίτσι. Συμπέρασμα: Γράψιμο κατόπιν του θέματος. — "Από τό φαιδρά 20 της ίδιας. Αυτό ναί, μάζοεις και θάδεια να τό δημοσιώσω. Την παρακαλώ λοιπόν να τό ξαναγράψη στη γλώσσα που μεταχειρίζομαστε, στη γλώσσα που έγραφε και άλλο. — "ΑΤΟ καθήκον" Ιον τού "Ατλαντός. Πόλν πένθημο. "Αποφένγω πάντα τα διηγήματα που έχουν για σνήρη τό νεκροταφείο. "Εκτός πιά, διαν είναι πολύ-πολύ τεχνικά. "Αλλ' αυτό είναι καλή κι' άπαιτητή ιδέα, είναι όμως γραμμένο μετριοτάτα, εντός του διαλόγου στήν άρχή, που είναι καλό. — Διάφορα ιστορικά άνεκδοτα της Δοξασμένης Σπαρτης. Παιγγνωστα όλα και σε σχολαστική γλώσσα γραμμένα. Τό τελευταίο "φαιδρά", άν καί γνωστό, είναι άρκετά ξηραμένο και θά μωροδοξεί να δημοσιευθή ή ξαναγραφείσ στη γλώσσα μας. — "Φθινόπωρο" και "Χίσιος", Ιο και 2ο τού "Αλιη. Τό Φθινόπωρο πέρασ τώρα και μία τόσο έπιτελής περιγραφή του θά φανόταν πωράκαση, εντός άν ήταν... άριστοεργήμα. Τό Χίσιος πάλι μπορεί νάταν έπιταμο, να δέν λέγει τίποτα έκτακτο. Νά, είδατε προχθόν τό "Χίσιος" της Ασπής Μαργαρίτας; Αυτό είχε κάτι τό καινούργιο, τό ιδιαιτερο. Όδς ό ίδιος ό "Αλιη δέν θάδεια, δοσερ' από έκείνο, να δημοσιευθή τό δικό του. — "Ηροϊσμός μιάς νέας χωρικής", μετάφραση της "Ηρωικής Φέσσας". "Ήδεις άκόμα δούλεμα

Νά κι' ό καλός μου Δόρδος Βάσαν, και κι' αυτός κληρονόμησε τό φευδώνυμο από τό θεό του. Χαίρω για τήν άπόφασή του και τόν εύχαριστώ πολύ για όσα μου γράφει. Και βέβαια που ό έφεταιίγός μου τόμος θάνα καλύτερος άπ' όλους. "Όλο στο καλύτερο...
 Χρυσομαλλούσα τών Σφρακίων, σ' εύχαριστώ πολύ για τό γενναίο έσπάρθημα που θάχη και... μεγάλη συνέχεα. Στα παιδια που με έφρον μόνο κατ' όνομα και σ' όδύνα πώς είμαι για... μεμπέδες, άρκει να τούς δείξης τις φωτογραφίας τών β. αεσημένων που δημοσιώσω. "Βιαι βλέπει καθένας πόσο διαφόρον ήλικιών παιδια είναι οι φίλοι μου κι' οι φίλες μου, κι' άν λείπη από τή συλλογή με ήλικία, είναι άκριβός ή τών μεμπέτων και τών μεμπικιών... "Ε, φρονιά, έχω και παιδίακια 7-8 χρονών, που μπόρουν να διαβάζουν άπ' ό τήρη και να καταλαβζίνουν. "Αλλά αυτό είναι τό λιγότερο, γιατί είναι άπάντα, σαν τή φίλη μου Ρένα Κυριακίδη που έπί τά χρονιά σήμερα, είναι μουσικοσυνθέτης και δίνει συναυλίες με έργα δικιά της!

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

Όμοιας άδής τής έβδομάδα κι' ό έξής: "Αρχέλιανον, Φύσημα τ' Άνύρα, "Αφελής "Ηρακλειώτης, "Ηρηής τών "Ανθών, Μασκαίω, "Ηρακλειώτης Τερψών, "Αφαιμένο Κόμα, "Ασπρο Συννεφάκι, Κίτρινη Μάσκα, "Ωραία Πόλαρος, Ρελασία,

μαί κίτρινα. "Επειτα δημοσιώσ' αυτά τα πολεμικά άνεκδοτα που κάθε συγγραφέας τα διηγείται όπως συμφύρει σ' ό έθνος του. — "Ο Τόπος και τό παραμύθι Ιο τού Μασκαίω. Είναι τόσο χαριτωμένο κι' άληθινό, όστε λυπάμαι πολύ που ή άδιόρθωτη άεργία τών σίχων ή έμποδίζει να τό δημοσιώσω. "Αν μωροδοξεί να διορθωθή... Κρίμα! — "Γάτες" και "Πονηροδάκια". Ιο και 2ο της Μαργαρίτας. "Ασπρη. Και ίσα-ίσα αυτά τα μικρά θέλουν τήν περισπούση τέρη, να μην έχουν ούτε μια λέξη άταρταση ή περιττή. — "Πρώτη μέρα του σχολείου" 2ο της Πικροής Σαλαβιάς. Καλό, αλλά έπιθετή της έγω δημοσιώσοι καλύτερα ως τώρα, δέν θέλω να χάρη μ' αυτό, που φαίνεται πολύ βρασιτικά γραμμένο. "Ας τό ξαναγράψη καλύτερα για τήν Β' τριμήνια. — "Τό δαχτυλίδι, Ιο τού Κισσού. Δέν μάζοεις πολύ αυτή ή ιστορία, όστι αυτιστόνα πώς έγραψε άλήθεια. Ένα καλό παιδί δέν άγοράζει άπό φτωχό "Αράπη δαχτυλίδι

